

ESPEN FACT SHEETS

BİRİNCİ BASAMAKTA

KLİNİK NÜTRİSYON

Hastalık ilişkili malnütrisyonla mücadele için birinci basamak sağlık profesyonelleri (BBSP) ile daha fazla işbirliği

malnütrisyon farkındalık,
özellikle yaşlanma ve
hastalık ilişkili

Birinci basamak
hekimleri de dâhil olmak
üzere **BBSP'lerde**
beslenme becerilerinin
geliştirilmesi

Birinci basamakta
diyetisyenlerin
bulunabilirliği ve
erişilebilirliği

İLERLEMEK İÇİN EKİP ÇALIŞMASI

**BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK
PROFESYONELLERİ (BBSP)**

Birinci basamakta, mümkün
olduğunda tanı sonrası
değerlendirme ve başlangıç
tedavi yaklaşımlarına olanak
sağlamak için **birinci**
basamak diyetisyenlerini de
içeren multidisipliner ekipler

gerektiğinde uzmanlaşmış
ayaktan tedavi veya
hastaneye yatışı da
kapsayacak şekilde, **ikinci**
ve üçüncü basamak sağlık
hizmetlerine yönlendirme
yollarının oluşturulması

Birinci Basamak Hekiminin Odasında

1.

**Malnütrisyon
risk taraması**

örn. MUST

Risk
Yok

**Risk
Altında**

Risk Kategorileri

Yaşlı
Kronik Hastalık
Akut Hastalık Sonrası
Hastane Yatış Sonrası

İzlem

Hayır

2.

Tanısal değerlendirme

MALNÜTRİSYON TANISI
için GLIM KRİTERLERİNİ
uygula

Evet

Malnütrisyon

% 2-10*

**BİRİNCİ BASAMAKTA
MALNÜTRİSYON
PREVALANSI**

* yaşlılarda daha da fazla

**Nütrisyonel
Tedavi**

**DİYET
OPTİMİZASYONU**

ONS

EN/PN

+ gerekirse

+ gerekirse

**Tedavi planlanması için
tam nütrisyonel
değerlendirme**

*Etiyoloji
Komorbiditeler
Fonksiyonel ve
biyokimyasal
değerlendirmeler*

Birinci basamak multidisipliner ekip
veya diyetisyen aracılığıyla ya da
gerektiğinde ikinci veya üçüncü
basamak sağlık hizmetlerine sevk et

Abbreviations: MUST: Malnutrition Universal Screening Tool; GLIM: Global Leadership Initiative on Malnutrition; ONS: Oral Nutritional Supplements; EN: Enteral Nutrition; PN: Parenteral Nutrition

Krzniarić Ž, Vranešić Bender D, Blaž Kovač M, Cuerda C, van Ginkel-Res A, Hiesmayr M, et al. Clinical nutrition in primary care: ESPEN position paper. Clin Nutr. 2024 Jun;43(6):1678-1683. doi: 10.1016/j.clnu.2024.02.017
Ballesteros-Pomar MD, Blay Cortés G, Botella Romero F, Fernández García JM, Pita Gutiérrez F, Ramírez Arroyo V, et al. Continuity of care in disease-related malnutrition and nutritional medical treatment. Endocrinol Diabetes Nutr (Engl Ed). 2022 Dec;69(10):897-909. doi: 10.1016/j.endien.2022.11.013.
Taveira, A., Sousa, B., Costa, P. et al. Health management of malnourished elderly in primary health care: a scoping review. BMC Prim. Care 23, 272 (2022). doi.org/10.1186/s12875-022-01883-9

